

DIVENDRES SANT
Catedral de Menorca 30 de març de 2018

Acabam d'escoltar el relat impressionant de la passió de Jesús, explicada per Joan, el deixeble estimat. Aquest evangelista ens ajuda a mirar la passió del Senyor amb una mirada contemplativa, descobrint el sentit espiritual de la passió. De la mà del deixeble, anem a contemplar aquesta tarda la passió del Senyor intentant penetrar en el seu misteri.

El primer que ens adverteix Joan és que no podem separar la passió i la glòria, perquè precisament en el moment de la creu i el dolor és quan el Fill de l'home és elevat i atreu tot cap a si. Això ho pot afirmar l'Apòstol perquè contempla la creu amb la certesa de la resurrecció. Certament la creu, considerada en si mateixa, és una cosa escandalosa i menyspreable, però la resurrecció ens dóna la seguretat que en ella es troba la font de la vida, perquè només el gra de blat que cau a la terra i mor pot donar molt fruit. Creu i glòria van units. En l'ofrena total de si mateix, és exaltat el Fill de l'home, és glorificat i dóna glòria al Pare.

Sant Joan ens convida, per tant, a la contemplació serena de la creu, entenent-la com a camí de vida, com a porta que obre a l'esperança. Per comprendre-ho, anem a fixar-nos en quatre detalls que apareixen en aquest relat de la passió.

El primer és l'escena de l'apresament, on apareix Jesús dominant tota la situació. Les forces de les tenebres el cerquen per matar-lo, però qui pren la iniciativa és Ell, perquè ningú li lleva la vida, sinó que Ell la dona lliurement. És Jesús el que per dues vegades els demana a qui cerquen. I davant la declaració solemne "*Jo sóc*", els guàrdies cauen a terra. "*Jo sóc*" és el nom de Déu, amb qui Jesús s'identifica.

La segona escena és el llarg diàleg que Jesús té amb Pilat; el centre és la discussió sobre la reialesa. En aquesta conversa, Jesús es manté sobirà i lliure, dominant en tot moment la situació. Encara que Pilat pensi que ell, procurador romà, té poder sobre Jesús, Jesús li adverteix que la seva autoritat sobre Ell és rebuda i relativa. Es dóna la paradoxa que el vertader rei és Jesús i qui està sent jutjat és Pilat. En un prefaci de passió s'explica que "*per la força de la creu, el món és jutjat com a reu i el Crucificat exaltat com a jutge poderós*".

Ara bé, la seva reialesa no pertany a aquest món. No és un regne violent, ni suposa una amenaça a l'imperi romà. El seu regne no procedeix d'aquest món, de les seves estructures, sinó que es realitza a la veritat. Jesús és rei per el lliurament voluntari de si mateix. Jesús regna coronat d'espines i vestit de porpra.

Ens podem aturar en una tercera escena, que resulta molt significativa. Només Joan ens dóna el detall de que al peu de la creu hi havia la seva Mare i el deixeble. Ells

són símbol de l'Església. Maria representa "Síó", el millor del poble d'Israel, mentre que Joan representa al creient. Amb Israel i amb els creients, amb la Mare i el deixeble, cadascú de nosaltres desitjam participar, també volem romandre en peu al costat de la creu de Jesucrist i al costat de la de tants altres crucificats, al costat del home i dona que pateix i que necessita sentir la nostra presència propera.

Quan arriba l'hora decisiva, Jesús demana a la seva Mare que aculli al deixeble com a fill i a ell que la tingui per mare. Al costat de la creu neix una nova relació de Maria amb l'Església. En el moment en que Jesús és elevat i glorificat, Maria rep la invitació a ser Mare de la humanitat redimida amb la sang vessada a la creu.

Finalment, ens aturam en l'escena de la llançada, que també és pròpia de Sant Joan. Una vegada que ha mort, el soldat traspassa amb la llança el seu costat. I diu l'evangelista que "al punt va sortir sang i aigua". Com interpreta tota la tradició cristiana, d'aquest costat mort de Crist ha nascut l'Església. Sang i aigua són signe dels sacraments, del baptisme i de l'Eucaristia. "Per tant, -escriu Sant Joan Crisòstom-, amb aquests dos sacraments s'edifica l'Església: amb l'aigua de la regeneració i amb la renovació de l'Esperit Sant, és a dir, amb el baptisme i l'eucaristia, que han brotat, tots dos, del costat. Del costat de Jesús es va formar, per tant, l'Església, com del costat d'Adam va ser formada Eva" (Catequesi 3, 13-19). El mateix Joan escriurà: "Tres els qui donen testimoni: l'Esperit, l'aigua i la sang, i tots tres concorden" (1 Jn 5, 8. Del Déu crucificat brollen a partir d'ara i per sempre la Vida, la Llum i el Alè.

El relat de Joan acaba amb la cita d'una misteriosa profecia, que deia "*Miraran aquell que han traspassat*" (Zac 12, 10). En recordar la mort de Crist, l'evangelista pensa en la humanitat que dirigirà una i altra vegada la seva mirada al Crucificat. L'Església al llarg dels segles ha mirat aquest Cor traspassat descobrint en ell la font de vida. Mirem avui nosaltres al Crucificat amb serenitat, sense presses, contemplant la seva glòria a la creu i veient com el Messies és exaltat per la seva entrega generosa a l'arbre de la creu.

VIERNES SANTO

Catedral de Menorca, 30 de marzo de 2018

Acabamos de escuchar el relato impresionante de la pasión de Jesús, contada por Juan, el discípulo amado. Este evangelista nos ayuda a mirar la pasión del Señor con una mirada contemplativa, descubriendo el sentido espiritual de la pasión. De la mano del discípulo, vamos a contemplar esa tarde la pasión del Señor intentando penetrar en su misterio.

Lo primero que nos advierte Juan es que no podemos separar la pasión y la gloria, porque precisamente en el momento de la cruz y el dolor es cuando el Hijo del hombre es elevado y atrae todo hacia sí. Esto lo puede afirmar el Apóstol porque contempla la cruz con la certeza de la resurrección. Ciertamente la cruz, considerada en sí misma, es algo escandaloso y despreciable, pero la resurrección nos da la seguridad de que en ella se encuentra la fuente de la vida, porque sólo el grano de trigo que cae a la tierra y muere puede dar mucho fruto. Cruz y gloria van unidos. En la ofrenda total de sí mismo, es exaltado el Hijo del hombre, es glorificado y da gloria al Padre.

San Juan nos invita, por tanto, a la mirada serena a la cruz, entendiéndola como camino de vida, como puerta que abre a la esperanza. Para comprenderlo, vamos a fijarnos en cuatro detalles que aparecen en este relato de la pasión.

El primero es la escena del prendimiento, donde aparece Jesús dominando toda la situación. Las fuerzas de las tinieblas le buscan para darle muerte, pero quien toma la iniciativa es Él, porque nadie le quita la vida, sino que la entrega libremente. Es Jesús el que por dos veces les pregunta a quién buscan. Y ante la declaración solemne “Yo soy”, los guardias caen en tierra. “Yo soy” es el nombre de Dios, con quien Jesús se identifica.

La segunda escena es el largo diálogo que Jesús tiene con Pilato, cuyo centro es la discusión sobre la realeza. En ella, Jesús se mantiene soberano y libre, dominando en todo momento la situación. Aunque Pilato piense que él, el procurador romano, tiene poder sobre Jesús, Jesús le advierte que su autoridad sobre él es recibida y relativa. Se da la paradoja de que el verdadero rey es Jesús y quien está siendo juzgado es Pilato. En un prefacio de pasión se explica que “por la fuerza de la cruz, el mundo es juzgado como reo y el Crucificado exaltado como juez poderoso”.

Ahora bien, su realeza no pertenece a este mundo. No es un reino violento, ni supone una amenaza al imperio romano. Su reino no procede de este mundo, de sus estructuras, sino que se realiza en la verdad. Jesús es rey por la entrega voluntaria de sí mismo. Siendo coronado de espinas y vestido de púrpura es como reina.

Nos podemos detener en una tercera escena, que resulta muy significativa. Sólo Juan nos da el detalle de que al pie de la cruz estaban su madre y el discípulo. Ellos son símbolo de la Iglesia. María representa a “Sión”, lo mejor del pueblo de Israel mientras que Juan representa al creyente. Con Israel y con los creyentes, con la madre y el discípulo deseamos estar cada uno de nosotros, que también queremos permanecer en pie junto a la cruz de Jesucristo y junto a

la de tantos otros crucificados, junto al hombre y mujer que sufre y que necesita sentir nuestra presencia cercana.

Cuando llega la hora decisiva, Jesús pide a su madre que acoja al discípulo como hijo y a él que la tenga por madre. Junto a la cruz nace una nueva relación de María con la Iglesia. En el momento en que Jesús es elevado y glorificado, María recibe la invitación a ser madre de la humanidad redimida con la sangre derramada en la cruz.

Por último, nos detenemos en la escena de la lanzada, que también es propia de San Juan. Una vez que ha muerto, el soldado traspasa con la lanza su costado. Y dice el evangelista que “al punto salió sangre y agua”. Como interpreta toda la tradición cristiana, de ese costado muerto de Cristo ha nacido la Iglesia. Sangre y agua son signo de los sacramentos, del bautismo y de la Eucaristía. “Pues bien —escribe San Juan Crisóstomo—, con estos dos sacramentos se edifica la Iglesia: con el agua de la regeneración y con la renovación del Espíritu Santo, es decir, con el bautismo y la eucaristía, que han brotado, ambos, del costado. Del costado de Jesús se formó, pues, la Iglesia, como del costado de Adán fue formada Eva” (*Catequesis* 3, 13-19).

El relato de Juan acaba con la cita de una misteriosa profecía, que decía “Mirarán al que traspasaron” (Zac 12, 10). Al recordar la muerte de Cristo, el evangelista piensa en la humanidad que dirigirá una y otra vez su mirada al Crucificado. La Iglesia a lo largo de los siglos ha mirado ese corazón traspasado descubriendo en él la fuente de vida. Miremos hoy nosotros al Crucificado con serenidad, sin prisas, contemplando su gloria en la cruz y viendo cómo el Mesías es exaltado por su entrega generosa en el árbol de la cruz.